

ANNEX III Estudi històric-paisatgístic del parc del Putxet

L'estudi històric-paisatgístic del Parc del Putxet és una necessitat en tant que es vol disposar del coneixement necessari per a llegir-lo correctament i entendre el seu procés de disseny, establiment i la seva posterior evolució i transformació fins els nostres dies. En aquest sentit forma part del propòsit d'aquesta anàlisi fer una valoració crítica amb òptica històrica incorporant, a partir de les metodologies d'anàlisi de la història de l'art en les seves diverses expressions i especialitats, les perspectives urbanístiques, arquitectòniques i paisatgístiques. A la vegada aquesta anàlisi contempla com a mínim una lectura a dues escales:

- El procés d'urbanització del turó i el paper jugat per la reserva d'espai per al parc en els successius planejaments urbanístics d'ençà el Pla Jaussely fins a la seva construcció.
- La suma de les petites actuacions, transformacions i alteracions que s'han anat succeint des del moment de la seva obertura.

Per assolir aquests propòsits és necessari:

1. Documentar la seva història (orígens i evolució) a partir de tots els recursos disponibles que s'hi refereixin, sigui quina sigui la seva tipologia documental.
2. Incorporar les dades obtingudes al sistema de bases de dades que ha d'operar en el marc del Sistema d'Informació Geogràfica (SIG) per que aquestes dades esdevinguin útils per a altres àmbits contemplats en aquest Pla Estratègic i, especialment, a l'hora d'aplicar geoprocessos d'anàlisi, tant en el marc d'aquest Pla com en futurs estudis i actuacions.
3. Aportar el coneixement necessari per a facilitar la comprensió de l'estat present dels seus elements constituents i les causes i circumstàncies d'aquest estat en el marc del procés d'anàlisi i diagnòstic que el pla comporta.

I, particularment, caldrà actuar respecte els següents punts, tot tenint en compte que alguns d'ells estan fortament relacionats amb altres àmbits del Pla:

1. Revisar i, si s'escau, completar i/o esmenar les característiques dels diversos espais del parc (àrees d'ús) facilitada per l'Institut Municipal de Parcs i Jardins a partir del coneixement històric.
2. Documentar i estudiar el projecte original i la seva implementació.
3. Registrar, catalogar i documentar en la línia del temps els tipus d'elements compositius del parc, fent distinció entre els elements inerts i els vius. En ambdós casos caldrà distingir entre els que són originals i els que no, i els que s'han afegit, determinant-ne el moment, i el context i les causes que expliquen la seva addició o desaparició.
 - a. ELEMENTS INERTS:
 - i. OBRA COMUNA: murs, pèrgoles, escales, paviments, etc.
 - ii. ELEMENTS SERRATS: balustres, elements decoratius geomètrics i figuratius de terracota, ceràmica, etc.
 - iii. ESTRUCTURES, OBJECTES O PECES SINGULARS: edificis i edicles, escultures i altres elements artístics aïllats.
 - b. ELEMENTS VIUS:
 - i. espècies plantades a l'enjardinament en el moment de la seva creació.
 - ii. espècies aportades en intervencions posteriors.
 - iii. espècies espontànies, al·lòctones i invasores.

4. Analitzar la composició i expressió arquitectòniques i paisatgístiques, amb la finalitat d'explicar l'estructura de l'enjardinament i avaluar el nivell de coherència respecte la proposta original tenint en compte:
 - a. el traçat considerant les proporcions, els ritmes, equilibris, tensions, visuals, etc.
 - b. l'orientació, el pendent i els diferents perfils del terreny.
 - c. les masses vegetals (espècies, volums i alçàries, cromatisme, distàncies, textures, caràcter perenne o caducifoli, etc.)
 - d. els elements constructius (vials, edificis, estatuària, etc.)
 - e. les aigües en moviment o en repòs.

Tots aquests factors s'han d'estudiar en relació a l'ambient global del jardí i el seu context, tenint en compte el seu entorn urbanístic, i cadascuna de les seves parts.

5. Documentar i avaluar les diferents aportacions/actuacions que s'hi han fet i quin impacte han tingut en l'espai, especialment en allò que es refereix a:
 - a. Les tasques de conservació de les infraestructures, dels elements construïts i del material vegetal al llarg del temps establint i explicant els factors que els han regit.
 - b. L'evolució dels usos, activitats i fins a on han incidit en els valors dels espais.

Formalment, l'estudi històric inclourà:

- Memòria escrita amb l'exposició dels procediments i resultats de l'estudi que quedarà inclosa en el cos del Pla Estratègic.
- Apèndix documental amb el registre, la transcripció i/o reproducció digital dels documents tenint en compte aquestes pautes:
 - Tots els documents i les bases de dades que se'n derivin empraran per defecte el mètode de descripció AIDA de l'Arxiu Municipal de Barcelona i tindran com referència els altres protocols relatius a aquesta matèria elaborats pel propi arxiu i, per extensió, per l'Ajuntament de Barcelona.
 - Tots els documents comptaran amb un registre. En funció del seu interès i d'acord amb la direcció i coordinació de la DSPE, seran digitalitzats en format raster o vectorial segons s'escaigui i vinculats amb les bases de dades en plataforma SIG del Pla Estratègic.
 - En funció de la font i del tipus de continguts, es podran crear taules i/o bases de dades complementàries que quedaran vinculades i incloses dins del sistema SIG
 - Els documents Cartogràfics, siguin plànols, mapes o ortofotomapes, que es decideixi que han de ser georeferenciats ho seran d'acord amb el sistema de referència de coordenades ETRS89 / UTM zona 31N EPSG:25831 i amb un format compatible amb SIG. Sempre aniran acompanyats d'un arxiu de text (txt) amb la referència del document i un registre que permeti contextualitzar el document en particular. En cas que aquestes imatges estiguin disponibles amb el protocol d'accés remot (WMS o altres a plataformes com els geoportals de l'IG, ICGC o AMB) només serà necessari facilitar les dades completes per a poder activar l'accés remot.
 - En el cas dels documents escrits es valorarà d'acord amb la direcció i coordinació de la DSPE si és procedent fer-ne la transcripció completa en funció del seu interès.